

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25.06.2021 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **Z. S.**

przeciwko: (...) **we W.**

o odprawę emerytalną

I. zasądza na rzecz powoda Z. S. od strony pozwanej (...) we W. kwotę 27.099,24 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć złotych i 24/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.516,54 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 lutego 2021 r. (data nadania przesyłki) **powód Z. S.** wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) we W. na jego rzecz odprawy emerytalnej w kwocie 27.099,24 zł, odsetek za opóźnienie w wysokości ustawowej od kwoty 27.099,24 zł od dnia 29 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty oraz osądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje powództwo powód podniósł, że jest emerytowanym żołnierzem zawodowym, pełniącym służbę przez okres 33 lat. Powód jako pracownik - emeryt pracował u pozwanego od dnia 1 września 2004 r. do dnia 28 stycznia 2021 r. Łącznie powód przepracował 50 lat. W związku z zakończeniem pracy z powodu przejścia na emeryturę powód zwrócił się do pracodawcy o wypłatę odprawy emerytalnej. Powód wskazał, że podstawę jego roszczenia stanowi art. 92¹ k.p. oraz art. 48 ust. 1 i 3 w zw. z art. 37 ust. 3 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I PK 1/15, w którym uznano, że otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłącza prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

W odpowiedzi na pozew **strona pozwana (...) we W.** wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że powód nie nabył prawa do odprawy emerytalnej we wnoszonej wysokości. Zdaniem pozwanej powód nie wykazał, aby w chwili zakończenia stosunku pracy z pozwaną spełniał warunki do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury w systemie powszechnym. Poza tym, powód nie udowodnił, aby jego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. W ocenie pozwanej przejście przez powoda na emeryturę w systemie powszechnym, o ile w ogóle miało miejsce, w tym po ustaniu stosunku pracy z pozwanym, a nie kolejnego stosunku pracy powoda z innym pracodawcą, było skutkiem, a nie przyczyną ustania stosunku pracy. Ponadto według pozwanej przyznanie odprawy emerytalnej wyklucza uprzednie przyznanie odprawy. Poza tym, powód nie przedstawił dokładnego wyliczenia oraz wystarczających dowodów na okoliczność ustalenia jego staży pracy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód Z. S. urodził się (...) W okresie od 1.09.1967 r. do 25.07.1969 r. pracował jako ślusarz. W okresie od 1.09.1969 r. do 30.06.1981 r. był zatrudniony jako ślusarz-spawacz. W okresie od 1.07.1981 r. do 3.11.1985 r. był zatrudniony jako ślusarz – spawacz i spawacz – instalator. W okresach od 22.04.1971 do 13.04.1973 i od 4.11.1985 do 31.01.2003 r., pełnił czynną służbę wojskową jako żołnierz zawodowy.

Wojskowe Biuro Emerytalne przyznało powodowi emeryturę wojskową i począwszy od dnia 1 lutego 2003 r. wysokość świadczenia wynosiła 1.471,22 zł.

Powód był zatrudniony u strony pozwanej w okresie od dnia 1 września 2004 r. do dnia 28 stycznia 2021 r. na stanowisku magazyniera – kierowcy, robotnika magazynowego, w pełnym wymiarze czasu pracy. Stosunek pracy powoda ustał, na wniosek powoda, na mocy porozumienia stron.

Powód wystąpił do strony pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej. Strona pozwana udzieliła w dniu 3 lutego 2021 r. odpowiedzi negatywnej, powołując się na rozbieżności dotyczące kwestii nabycia przez emeryta wojskowego prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w przepisach prawa pracy oraz okoliczność, iż prawomocne orzeczenia, w tym wyroki i uchwały Sądu Najwyższego wiążą sądy i organy wyłącznie w sprawie, której dotyczą. Ponadto wskazała, że ewentualna wypłata odprawy emerytalnej wojskowego może nastąpić wyłącznie na podstawie prawomocnego wyroku sądu.

Dowód: - okoliczności bezsporne,

- świadectwa pracy i służby w aktach osobowych (załącznik),
- decyzja Wojskowego Biura Emerytalnego z dn. 13.03.2003 r., k. 9 – 10,
- wniosek powoda z dn. 19.01.2021 r. w aktach osobowych powoda,
- świadectwo pracy z dn. 28.01.2021 r., k. 11-12,
- pismo pozwanej z dn. 03.02.2021 r., k. 13 – 14.

Wedle treści Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia po co najmniej 35 latach pracy (art. 48 ust. 1 pkt 6).

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (art. 48 ust. 2).

Przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu (art. 48 ust. 3).

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (art. 37 ust. 3). Do okresu pracy uprawniającego do dodatku za wysługę lat wlicza się także okresy odbywania czynnej służby wojskowej (art. 37 ust. 4 pkt 1).

Dowód: - Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, k. 16 – 47.

Wynagrodzenie powoda liczone według zasad jak ekwiwalent za urlop wynosi 4.516,54 zł brutto.

Dowód: zaświadczenie z dnia 26.04.2021 r., k. 58.

Po ustaniu zatrudnienia u pozwanej powód nie podjął pracy zarobkowej. Powód nie otrzymał wcześniej odprawy emerytalnej, jedynie gratyfikację za służbę zawodową.

Dowód: przesłuchanie powoda k. 74.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 27.099,24 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od kwoty 27.099,24 zł od dnia 29 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych. Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa, wskazując, że w dacie rozwiązania umowy o pracę powód nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury i nie wykazał, aby rzeczywiście przeszedł na emeryturę.

Powód poszukiwał ochrony prawnej na podstawie art. 92¹ § 1 k.p., zgodnie z którym pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W ocenie Sądu powołany przez powoda wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, LEX nr 1959540) nie pozostawia wątpliwości, co do zasadności powództwa i tym samym przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ k.p. W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażany jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odprawy emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie. Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

W ww. orzeczeniu Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to

następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które w rozpatrywanej przezeń sprawie jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłyby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatecznie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanym wyroku, a także zawartą w nim argumentację prawną.

Przekładając powyższe na niniejszy stan faktyczny należy podkreślić, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p. Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury, co wynika wprost z decyzji o przyznaniu emerytury wojskowej. Okoliczność, czy powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie ma wpływu na zasadność wypłaty odprawy emerytalnej. Z dniem 28 stycznia 2021 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący stronę pozwaną z powodem, mającego podwójny status pracownika – emeryta. Dlatego też począwszy od dnia następnego powód zmienił status pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p.

Przyczyna ustania lub rozwiązania przez pracownika stosunku pracy nie pozbawia prawa do przysługującej mu powszechnej i jednorazowej odprawy emerytalnej, skoro art. 92¹ § 1 k.p. uzależnia prawo do tej odprawy od przejścia na emeryturę w związku z ustaniem stosunku pracy, a więc bez względu na jego przyczynę (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2 marca 2010 II PK 239/09, LEX nr 585781 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 1999 r., I PKN 174/99, OSNAPiUS 2000 Nr 21, poz. 786). Niezależnie od motywów, którymi kierował się powód składając wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron, jak również faktu, że w dacie składania tego wypowiedzenia

legitymował się prawem do emerytury wojskowej, istotnym jest, że po ustaniu stosunku pracy u pozwanego uzyskał on status emeryta.

Otrzymanie przez powoda gratyfikacji za służbę zawodową przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p.

Przy wyrokowaniu Sąd miał również na względzie treść Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, w którym w zasadzie powielono treść art. 92¹ k.p., a w sposób szczegółowy odniesiono się do wysokości przysługującego świadczenia. Rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. znajdują zatem zastosowanie także do interpretacji postanowień ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zaś zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej po co najmniej 35 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w wysokości 27.099,24 zł.

Powód niewątpliwie posiadał ponad 35-letni staż pracy - był zatrudniony lub pełnił służbę od 1.09.1967 r. do 28.01.2021 r., z przerwą jedynie w okresie nieco ponad miesiąca, od 26.07.1969 r. do 31.08.1969r.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 28 stycznia 2021 r. Stąd od dnia 29 stycznia 2021 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda i od tej daty należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Przy ustalaniu stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym zwłaszcza na dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych powoda, a także na wyciągu z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej oraz na zaświadczeniu o wysokości wynagrodzenia powoda, albowiem nie budziły one wątpliwości stron ani Sądu. Uzupełniająco Sąd uwzględnił wyjaśnienia powoda, albowiem te były jasne i konkretne, a nadto korespondowały z dotychczas zgromadzonym materiałem dowodowym.

Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda żądana przez niego kwotę z odsetkami w całości, tytułem odprawy emerytalnej, o czym orzekł w **punkcie I sentencji wyroku.**

O kosztach zastępstwa procesowego sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z par. 2 pkt 5 w zw. z par. 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, o czym orzeczono w **punkcie II sentencji wyroku.**

Nieuiszczone koszty sądowe Sąd w **punkcie III sentencji wyroku**, zaliczył na rachunek Skarbu Państwa, co znajduje oparcie w art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019r., poz. 785 t.j.).

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał niniejszemu wyrokowi w zakresie punktu I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.516,54 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.